

Roman Seredyński
Katarzyna Szaruga

Komentarz do ustawy o rachunkowości

Wydanie V, czerwiec 2017 r.

ODDK Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Sp.k.
Gdańsk 2017

Spis treści

Wykaz skrótów.	11
Wstęp.	15

USTAWA z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości

Rozdział 1 Przepisy ogólne

Art. 1 [Zakres przedmiotowy ustawy].	19
Art. 2 [Zakres podmiotowy ustawy].	19
Art. 3 [Definicje i zasady rachunkowości].	27
Art. 4 [Zasady i zakres rachunkowości, odpowiedzialność kierownika jednostki].	115
Art. 4a [Odpowiedzialność kierownika jednostki i organów nadzorujących].	123
Art. 5 [Zasada ciągłości i zasada kontynuacji działalności].	124
Art. 6 [Zasada memoriału i zasada współmierności].	126
Art. 7 [Zasada ostrożności i zasada zakazu kompensaty].	128
Art. 8 [Zasada istotności, zmiana zasad rachunkowości].	130

Rozdział 2 Prowadzenie ksiąg rachunkowych

Art. 9 [Język i waluta ksiąg rachunkowych].	139
Art. 10 [Dokumentacja zasad (polityki) rachunkowości].	141
Art. 11–11a [Miejsce prowadzenia ksiąg rachunkowych].	151
Art. 12 [Otwarcie i zamknięcie ksiąg rachunkowych].	154
Art. 13 [Ogólne wymogi dotyczące ksiąg rachunkowych].	158
Art. 14 [Zasady prowadzenia dziennika].	161
Art. 15 [Zasady prowadzenia kont księgi głównej].	162
Art. 16 [Zasady prowadzenia kont ksiąg pomocniczych].	162

Art. 17	[Zakres i zasady ewidencji kont ksiąg pomocniczych].	163
Art. 18	[Zestawienie obrotów i sald]	165
Art. 19	[Inwentarz]	167
Art. 20	[Podstawa zapisu księgowego]	167
Art. 21	[Wymogi formalne dowodów księgowych]	170
Art. 22	[Cechy dowodów księgowych i korygowanie błędów w nich zawartych]	174
Art. 23	[Wymogi formalne zapisów księgowych]	177
Art. 24	[Wymogi ksiąg rachunkowych]	179
Art. 25	[Poprawianie błędów w zapisach księgowych].	181

Rozdział 3

Inwentaryzacja

Art. 26	[Metody, terminy i częstotliwość inwentaryzacji]	183
Art. 27	[Dokumentacja i różnice inwentaryzacyjne]	189

Rozdział 4

Wycena aktywów i pasywów oraz ustalenie wyniku finansowego

Art. 28	[Wycena aktywów i pasywów oraz kategorie wyceny].	207
Art. 28a	[Zakaz w wycenie dla jednostek mikro]	270
Art. 28b	[Uproszczenia dla jednostek małych]	270
Art. 29	[Brak kontynuacji działalności]	271
Art. 30	[Wycena pozycji wyrażonych w walutach obcych]	274
Art. 31	[Wycena środków trwałych].	301
Art. 32	[Odpisy amortyzacyjne lub umorzeniowe oraz z tytułu trwałej utrąty wartości]	307
Art. 33	[Wycena wartości niematerialnych i prawnych]	324
Art. 34	[Wycena rzeczowych składników aktywów obrotowych]	337
Art. 34a–34c	[Niezakończone usługi długoterminowe]	347
Art. 34d	[Uproszczenia w ujmowaniu usług długoterminowych].	373
Art. 35	[Wycena inwestycji]	374
Art. 35a	[Instrument finansowy u emitenta lub wystawcy oraz rachunkowość zabezpieczeń]	403
Art. 35b–35c	[Odpisy aktualizujące wartość należności]	410
Art. 35d	[Tworzenie i ewidencja rezerw].	420
Art. 36	[Kapitały].	427
Art. 36a	[Akcje, udziały własne]	444
Art. 37	[Podatek odroczoney]	447

Art. 38	[Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe w zakładach ubezpieczeń lub reasekuracji]	473
Art. 39	[Rozliczenia międzyokresowe kosztów]	479
Art. 40	(uchylony)	491
Art. 41	[Ujęcie i rozliczanie rozliczeń międzyokresowych przychodów]	491
Art. 42	[Wynik finansowy jednostki innej niż banki, zakłady ubezpieczeń i zakłady reasekuracji]	494
Art. 43	[Wynik finansowy banku]	499
Art. 44	[Wynik finansowy zakładu ubezpieczeń i zakładu reasekuracji]	508

Rozdział 4a

Łączenie się spółek

Art. 44a	[Metody połączenia oraz dzień połączenia]	528
Art. 44b	[Metoda nabycia].	536
Art. 44c	[Metoda łączenia udziałów]	572
Art. 44d	[Ujęcie nabycia zorganizowanej części jednostki lub podziału spółek].	585

Rozdział 5

Sprawozdania finansowe jednostki

Art. 45	[Ogólne zasady sporządzania sprawozdania finansowego]	587
Art. 46	[Wytyczne w kwestii sporządzania bilansu]	599
Art. 47	[Wytyczne odnoszące się do sporządzania rachunku zysków i strat]. .	606
Art. 48	[Wytyczne dotyczące sporządzania informacji dodatkowej]	618
Art. 48a	[Wytyczne dotyczące sporządzania zestawienia zmian w kapitale]. . .	657
Art. 48b	[Wytyczne dotyczące sporządzania rachunku przepływów pieniężnych]	664
Art. 49	[Wytyczne dotyczące sporządzania sprawozdania z działalności jednostki].	698
Art. 49a	[Sprawozdanie finansowe jednostki mikro]	706
Art. 49b	[Oświadczenie na temat informacji niefinansowych]	707
Art. 50	[Szczegółowość sprawozdania finansowego].	713
Art. 51	[Zasady sporządzania łącznego sprawozdania finansowego]	714
Art. 52	[Termin sporządzenia i podpisywanie sprawozdania finansowego i sprawozdania z działalności jednostki]	724
Art. 53	[Zatwierdzenie rocznego sprawozdania finansowego].	726
Art. 54	[Zdarzenia po dniu bilansowym i błąd podstawowy]	728

Rozdział 6

Skonsolidowane sprawozdania finansowe grupy kapitałowej

Art. 55	[Ogólne wytyczne dotyczące sporządzania skonsolidowanego sprawozdania finansowego]	735
Art. 56	[Zwolnienia z obowiązku sporządzania skonsolidowanego sprawozdania finansowego]	751
Art. 57	[Jednostki zależne fakultatywnie nieobjęte skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym]	759
Art. 58	[Jednostki zależne fakultatywnie nieobjęte skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym]	761
Art. 59	[Metody konsolidacji]	764
Art. 60	[Metoda konsolidacji pełnej]	766
Art. 61	[Metoda konsolidacji proporcjonalnej]	801
Art. 62	[uchylony].	818
Art. 63	[Metoda praw własności]	819
Art. 63a	[Trwała utrata wartości udziałów w jednostkach podporządkowanych]	844
Art. 63b	[Jednolitość zasad (polityki) rachunkowości jednostek objętych skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym]	846
Art. 63c	[Wymogi formalne dotyczące skonsolidowanego sprawozdania finansowego]	848
Art. 63d	[Skonsolidowane sprawozdania finansowe emitentów papierów wartościowych]	851

Rozdział 6a

Sprawozdanie z płatności na rzecz administracji publicznej

Art. 63e	[Definicje związane ze sprawozdaniem płatności na rzecz administracji publicznej]	853
Art. 63f	[Sprawozdanie z płatności na rzecz administracji publicznej]	856
Art. 63g	[Skonsolidowane sprawozdanie z płatności na rzecz administracji publicznej]	859
Art. 63h	[Zwolnienia z obowiązku sporządzania sprawozdania z płatności lub skonsolidowanego sprawozdania z płatności]	860
Art. 63i	[Uproszczenie dla jednostek sporządzających sprawozdanie z płatności lub skonsolidowane sprawozdanie z płatności zgodnie z przepisami prawa państwa spoza Europejskiego Obszaru Gospodarczego]	861
Art. 63j	[Termin sporządzenia sprawozdania z płatności oraz skonsolidowanego sprawozdania z płatności oraz jego podpisywanie]	862

Rozdział 7

Badanie, składanie do właściwego rejestru sądowego, udostępnianie
i ogłaszanie sprawozdań finansowych

Art. 64 [Zakres obowiązku badania sprawozdania finansowego]	863
Art. 64a–65 [uchylone]	866
Art. 66 [Wybór firmy audytorskiej i podpisanie z nią umowy]	866
Art. 67 [Dostęp do informacji]	871
Art. 67a [uchylony]	873
Art. 68 [Termin udostępnienia odpowiednich dokumentów wspólnikom, akcjonariuszom lub członkom]	873
Art. 69 [Złożenie dokumentów w rejestrze sądowym]	874
Art. 70 [Ogłoszenie wymaganych dokumentów]	877
Art. 70a [Oświadczenie o braku obowiązku sporządzenia i złożenia rocznego sprawozdania finansowego]	879

Rozdział 8

Ochrona danych

Art. 71 [Zakres ochrony danych i zasady ochrony danych przy prowadzeniu ksiąg przy użyciu komputera]	881
Art. 72 [Zbiory utrwalone na informatycznych nośnikach danych]	885
Art. 73 [Sposób przechowywania zbiorów]	886
Art. 74 [Okresy przechowywania zbiorów]	888
Art. 75 [Udostępnianie osobie trzeciej zbiorów]	891
Art. 76 [Zbiory jednostek, które zakończyły działalność]	891

Rozdział 8a

Usługowe prowadzenie ksiąg rachunkowych

Art. 76a [Działalność prowadzona w zakresie usługowego prowadzenia ksiąg rachunkowych i osoby uprawnione do jej wykonywania]	893
Art. 76b–76g [uchylone]	896
Art. 76h [Ubezpieczenie działalności w zakresie usługowego prowadzenia ksiąg rachunkowych]	897
Art. 76i [uchylony]	898

Rozdział 9
Odpowiedzialność karna

Art. 77 [Odpowiedzialność karna za nieprowadzenie ksiąg rachunkowych i niesporządzanie sprawozdania finansowego]	899
Art. 78 [Odpowiedzialność karna biegłego rewidenta]	904
Art. 79 [Odpowiedzialność karna za inne uchybienia]	907

Rozdział 10
Przepisy szczególne i przejściowe

Art. 80 [Wyłączenia ze stosowania niektórych przepisów]	911
Art. 80a [uchylony].	911
Art. 81 [Dyspozycja do wydawania aktów wykonawczych]	911
Art. 82 [Możliwość wydania aktów wykonawczych].	913
Art. 83 [Wzorcowe plany kont]	914

Rozdział 11
Zmiany w przepisach obowiązujących, przepisy końcowe

[Art. 84–86 pominięto]

Załączniki

Załącznik nr 1	919
Załącznik nr 2	939
Załącznik nr 3	949
Załącznik nr 4	961
Załącznik nr 5	964
Załącznik nr 6	971
Wykaz aktów prawnych	975
Indeks rzeczowy	979